KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 8.11.2023 r.
COM(2023) 681 final

2023/0386 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w odniesieniu do decyzji Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia UE – Albania zmieniającej jej regulamin wewnętrzny

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Władze albańskie wyraziły chęć utworzenia wraz z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i Komitetem Regionów Unii Europejskiej dwóch wspólnych komitetów konsultacyjnych.

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny i Komitet Regionów Unii Europejskiej zgadzają się udzielić ram instytucjonalnych dla dialogu politycznego z Albanią w zakresie właściwych im obszarów kompetencji.

Celem wspólnych komitetów konsultacyjnych będzie organizowanie dialogu i współpracy pomiędzy partnerami społecznymi i innymi przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego oraz władzami regionalnymi i lokalnymi obu stron.

• Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

W kontekście niedawnego rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych z Albanią intensyfikacja dialogu politycznego w ramach układu o stabilizacji i stowarzyszeniu przyczyni się do postępów Albanii na drodze do integracji europejskiej, zwłaszcza poprzez zacieśnienie stosunków między zainteresowanymi stronami na szczeblu regionalnym i lokalnym, a także między partnerami społecznymi i społeczeństwem obywatelskim.

• Spójność z innymi politykami Unii

Silniejsza pozycja Europy na świecie:

Komisja Europejska opowiada się za multilateralizmem i opartym na zasadach porządkiem globalnym, a UE powinna pełnić bardziej aktywną rolę w tym zakresie i donośniej zabierać głos na arenie międzynarodowej. Europejskie przywództwo oznacza również ścisłą współpracę z krajami sąsiadującymi, wprowadzenie kompleksowej strategii na rzecz Afryki i potwierdzenie europejskiej perspektywy krajów Bałkanów Zachodnich. Komisja chce osiągnąć skoordynowane podejście w zakresie działań zewnętrznych – od pomocy rozwojowej po wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa – tak, by stanowisko Europy wybrzmiewało na arenie światowej bardziej stanowczo i spójnie.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Tak jak Albania i wszystkie państwa członkowskie, również UE jest stroną układu o stabilizacji i stowarzyszeniu podpisanego z Albanią. Zawarcie układu o stabilizacji i stowarzyszeniu zostało zatwierdzone w imieniu Wspólnoty Europejskiej decyzją Rady i Komisji 2009/332/WE. Po wejściu w życie Traktatu z Lizbony podstawą prawną dla ustalenia stanowiska Unii dotyczącego decyzji Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia UE-Albania w sprawie powołania innych komitetów specjalnych (art. 116, art. 117 ust. 2, art. 120 ust. 4 układu o stabilizacji i stowarzyszeniu) są odpowiednio art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 2 decyzji Rady i Komisji z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie zawarcia Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Republiką Albanii, z drugiej strony. W związku z tym wymagana jest decyzja Rady.

Zważywszy na:

– Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 217 i art. 218 ust. 9,

– art. 2 decyzji Rady i Komisji z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie zawarcia Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Albanii (zwaną dalej „Albanią"), z drugiej strony.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Jeśli chodzi o europejski wymiar wniosku Komisja Europejska przyjęła niedawno komunikat (COM(2023) 40 final) dotyczący wzmacniania dialogu społecznego w Unii Europejskiej. Podkreślono w nim, że do kluczowych celów UE należy poprawa warunków życia i pracy, a dialog społeczny i rokowania zbiorowe są podstawowymi sposobami osiągnięcia tego celu, ponieważ przyczyniają się do zwiększenia wydajności, zapewniając jednocześnie sprawiedliwość społeczną, wysokiej jakości środowisko pracy i demokrację w miejscu pracy. Zaproponowane wspólne komitety konsultacyjne mają stanowić fora dialogu i współpracy między partnerami społecznymi i innymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz władzami regionalnymi i lokalnymi Unii Europejskiej i Albanii, co w znacznym stopniu może przyczynić się do rozwoju stosunków między tymi stronami, jak również do integracji Europy.

Jeśli chodzi o konieczność utworzenia wspólnych komitetów konsultacyjnych zakłada się, że – w zgodzie z ramami UE – dialog ten oraz współpraca przygotują podstawy dla przyszłej pracy z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów Unii Europejskiej oraz dla członkostwa Albanii w Unii Europejskiej; ułatwią wymianę informacji na temat aktualnych zagadnień będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w szczególności na temat aktualnej sytuacji w sferze polityki gospodarczej, społecznej i regionalnej UE oraz procesu akcesyjnego; będą wspomagać wymianę informacji na temat praktycznego wprowadzania w życie zasady pomocniczości we wszystkich aspektach życia, na poziomie regionalnym i lokalnym; umożliwią podejmowanie dyskusji na temat wszelkich innych ważnych problemów zgłaszanych przez każdą ze stron, w miarę ich ewentualnego pojawiania się w kontekście wdrażania układu o stabilizacji i stowarzyszeniu i w ramach strategii przedakcesyjnej.

Wartością dodaną utworzenia wspólnych komitetów konsultacyjnych będzie ponadto fakt, że także Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia będzie mogła zasięgnąć opinii zaproponowanych wspólnych komitetów konsultacyjnych przed podjęciem decyzji dotyczących odnośnych dziedzin. Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia zachowa jednak swobodę decyzji w kwestii zasięgnięcia opinii komitetów.

- **Proporcjonalność**

Zasada proporcjonalności została ustanowiona w art. 5 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej. Jej celem jest nadanie działaniom podejmowanym przez instytucje Unii Europejskiej określonych granic.

Głównym zadaniem WKK będzie monitorowanie postępów Albanii na drodze do UE oraz przyjmowanie zaleceń dla rządu Albanii i instytucji UE. WKK będą również odpowiedzialne za umożliwienie przedstawicielom albańskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego

zapoznania się z procesem konsultacji w UE, a przedstawicielom UE – zaznajomienia się ze strukturami społecznymi Albanii oraz gospodarczymi i społecznymi skutkami reform w tym kraju. Zakres tematów omawianych przez WKK jest szeroki (niewyczerpujący) i obejmuje współpracę między Albanią a UE w różnych obszarach takich jak migracja, energia, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz szkolenie zawodowe.

W kontekście niedawnego rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych z Albanią intensyfikacja dialogu politycznego w ramach układu o stabilizacji i stowarzyszeniu przyczyni się do postępów Albanii na drodze do integracji europejskiej, zwłaszcza poprzez zacieśnienie stosunków między zainteresowanymi stronami na szczeblu regionalnym i lokalnym, a także między partnerami społecznymi i społeczeństwem obywatelskim.

WKK uzupełniają ramy instytucjonalne UE związane z układem o stabilizacji i stowarzyszeniu między UE a Albanią o punkt widzenia społeczeństwa obywatelskiego, jednak Albanii pozostawia się odpowiedni margines do wdrożenia zaleceń na szczeblu krajowym. Te wspólne instytucje umożliwiają organizacjom społeczeństwa obywatelskiego obu stron monitorowanie postępów Albanii w negocjacjach akcesyjnych. Jest to również platforma do omawiania kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania i informowania ogółu społeczeństwa o wyzwaniach, jakich należy się spodziewać w okresie akcesyjnym.

- **Wybór instrumentu**

W układzie o stabilizacji i stowarzyszeniu przewidziano możliwość ustanowienia wspólnych organów w celu ułatwienia współpracy między UE a krajem stowarzyszonym. Tworzenie wspólnych komitetów konsultacyjnych z Komitetem Regionów i Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym jest ugruntowaną praktyką w ramach układów o stabilizacji i stowarzyszeniu, a w regionie Bałkanów Zachodnich istnieje już kilka pozytywnych przykładów takiej współpracy.

Tak jak Albania i wszystkie państwa członkowskie, UE jest stroną układu o stabilizacji i stowarzyszeniu podpisanego z Albanią. Zawarcie układu o stabilizacji i stowarzyszeniu zostało zatwierdzone w imieniu Wspólnoty Europejskiej decyzją Rady i Komisji 2009/332/WE. Po wejściu w życie Traktatu z Lizbony podstawą prawną dla ustalenia stanowiska Unii dotyczącego decyzji Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia UE-Albania w sprawie powołania innych komitetów specjalnych (art. 116, art. 117 ust. 2, art. 120 ust. 4 układu o stabilizacji i stowarzyszeniu) jest art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. W związku z tym wymagana jest decyzja Rady.

Wdrażanie niniejszej decyzji nie wymaga ułatwiających środków wspierających, ponieważ jedyny artykuł i załącznik określają stanowisko, które ma zająć Unia w ramach Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia w odniesieniu do zmian w regulaminie wewnętrznym tej Rady wprowadzonych w celu utworzenia wspólnych komitetów konsultacyjnych.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

  Nie dotyczy.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

  Nie dotyczy.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

  Nie dotyczy.

- **Ocena skutków**

Nie dotyczy ponieważ:

W układzie o stabilizacji i stowarzyszeniu przewidziano możliwość ustanowienia wspólnych organów w celu ułatwienia współpracy między UE a krajem stowarzyszonym. Tworzenie wspólnych komitetów konsultacyjnych z Komitetem Regionów i Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym jest ugruntowaną praktyką w ramach układów o stabilizacji i stowarzyszeniu, a w regionie Bałkanów Zachodnich istnieje już kilka pozytywnych przykładów takiej współpracy.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Nie dotyczy ponieważ:

Zmiana dotyczy regulaminu wewnętrznego Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia i nie powoduje dodatkowych kosztów, ale zacieśnienie współpracy z krajem negocjującym.

- **Prawa podstawowe**

Nie dotyczy.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Ustanowienie zaproponowanych wspólnych komitetów konsultacyjnych nie ma żadnego wpływu finansowego na budżet UE – uczestnicy ze strony Albanii pokrywają własne wydatki, a wydatki po stronie instytucji europejskich są pokrywane z budżetu Unii Europejskiej.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Nie dotyczy.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Tekst wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie stanowiska, które ma zająć Unia Europejska w Radzie Stabilizacji i Stowarzyszenia, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady i Komisji z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie zawarcia wspomnianego układu o stabilizacji i stowarzyszeniu, załączony jest do niniejszej decyzji.

2023/0386 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w odniesieniu do decyzji Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia UE – Albania zmieniającej jej regulamin wewnętrzny

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 217 i art. 218 ust. 9,

uwzględniając decyzję Rady i Komisji z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie zawarcia Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Albanii (zwaną dalej „Albanią”), z drugiej strony, w szczególności jej art. 2 ust. 1,

uwzględniając rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych między Unią Europejską a Albanią, które odbyło się 19 lipca 2022 r.

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W art. 116 układu o stabilizacji i stowarzyszeniu ustanawia się Radę Stabilizacji i Stowarzyszenia.

(2) Art. 117 ust. 2 układu stanowi, że Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

(3) Art. 120 ust. 4 układu stanowi, że Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia może podjąć decyzję o powołaniu innych specjalnych komitetów lub organów, które mogą jej pomagać w wykonywaniu obowiązków. Ten sam artykuł stanowi dalej, że Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia określa w regulaminie wewnętrznym skład i obowiązki takich komitetów lub organów oraz zasady ich funkcjonowania,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, które ma zająć Unia w ramach Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia ustanowionej na mocy art. 116 Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Albanii, z drugiej strony, w odniesieniu do utworzenia wspólnego komitetu konsultacyjnego z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i wspólnego komitetu konsultacyjnego z Komitetem Regionów Unii Europejskiej oraz w odniesieniu do zmiany regulaminu wewnętrznego tej Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia na mocy art. 120 ust. 4 wymienionego układu, opiera się na projekcie decyzji Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia dołączonym do niniejszej decyzji. Niewielkie zmiany do niniejszego projektu decyzji mogą zostać przyjęte bez kolejnej decyzji Rady.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący